

– Det är spännande att det i och omkring Göteborg finns ganska många cleantech-företag som är världsledande inom pann- och förbränningsteknik. Göteborg kan vara det enda stället i världen där man kan samla den här kunskapen och spetskompetensen, säger Erik Dahlén, grundare och VD för SootTech.

Göteborg världsledande inom pannsteknik

SootTech är ett litet företag som säljer sotningsutrustning till framför allt sodapannor inom pappers- och massaindustrin och pannor inom fjärrvärmebranschen. Utrustningen minskar förbrukningen av högtrycksånga vid sotningen, vilket i sin tur ökar pannans verkningsgrad och leder till minskat slitage på värmeytorna i pannorna.

Företaget har nyligen beviljats 1,9 miljoner kronor i affärsutvecklingslån från Energimyndigheten. Pengarna ska framför allt användas för att utveckla sottekniken för kraftpannor inom bland annat fjärrvärmebranschen.

Erik Dahlén menar att Göteborg har de bästa förutsättningarna för att utveckla ett centrum för pannsteknik.

– Här finns bra forskning, en kunskapsbas och duktigt folk med erfarenhet, inte minst av hur man gör affärer inom industrin och hur man levererar, vilket är viktigt.

– Dessutom betyder närheten inom området mycket. Den ger till exempel goda möjligheter till informella kontakter.

Service för miljoner

Om SootTech är ett av de små företagen med spetskompetens inom pannsteknik i Göteborg, så är Metso Power det stora företaget, med cirka 430 anställda i Göteborg. Metso är en av de stora pannstillverkarna internationellt, framför allt när det gäller biobränslen och sodapannor till pappers- och massaindustrin, och tillverkar en rad olika typer av pannor i storlekar mellan cirka 10 MW och 800 MW.

Tillverkningen sker framför allt i Finland, men även verkstaden i Göteborg

tillverkar pannor, även om den annars främst är inriktad på service.

– ”Service” kan innebära allt från reservdelar och mindre underhåll till projekt som omfattar flera hundra miljoner kronor, och vår tillverkningskapacitet i Göteborg är väldigt viktig, berättar Margareta Lundberg, som är forsknings- och utvecklingschef för Service inom Metso Power.

– Vår spetskompetens när det gäller pannor är ett resultat av att vi arbetat länge med pannsteknik, säger hon, och att Metso idag huvudsakligen arbetar med förnybara bränslen beror på att Sverige och Finland var tidiga med att satsa på biobränslen. I Sverige har vi ju dessutom länge haft hårda miljökrav, till exempel för kväveoxider.

Metso har dessutom lång erfarenhet av för-gasning. Redan 1987 levererade man en för-gasare till Värö bruk som fortfarande är i drift. För närvarande arbetar man med leverans av för-gasaren till Göteborg Energis Gobi-gas-projekt, som ska producera biogas från träpellets och skogsavfall.

Ett annat stort projekt är världens största avfalleddade panna, 155 MW, som just nu byggs i Västerås. Den kommer att eldas med hushålls- och industriavfall, samt RT-flis, grot och torv.

Samarbete med andra företag inom området pannsteknik är inget nytt för Metso Power.

– Det är naturligtvis en styrka för oss och de andra företagen att det finns så

mycket kompetens inom pannsteknik i regionen. Vi har till exempel många bra informella nätverk genom att vi finns på samma ställe, säger Margareta Lundberg.

Kan ett företag som har sin grund i att tillverka oljebrännare anses vara ett cleantech-företag? Den frågan är giltig för Petrokraft AB i Göteborg, som sedan starten 1964 bland annat tillverkat oljebrännare till ett antal stora fjärrvärmeanläggningar.

VD Roger Karlsson är inte tveksam:

– Sedan början av 1980-talet har vi arbetat allt mer med förnybara bränslen. Till en början brännare för flytande bränslen som tallbecksolja, därefter andra flytande bränslen som animaliskt fett och bioolja. Från mitten av 80-talet, har dessutom träpulvereldning varit en stor sak för oss. Idag har vi ett 30-tal referensanläggningar i Sverige, Norge, Polen och USA.

– Vi arbetar just nu med ett stort fjärrvärmeprojekt i Oslo där vi installerar en 60 MW panna försedd med vår träpulverteknik, och vi har ett annat projekt i Maine i USA där vi bygger en träpulveranläggning som ska värma administrationsbyggnader till delstatsregeringen.

Samling av spetskompetens

Petrokraft är helt klart ett av de företag som ingår i den samling av spetskompetens inom pannsteknik som finns i Göteborg. För bara någon månad sedan tecknade man kontrakt med Metso Power om leverans av start- och lastbrännare, samt kontrollutrustning, till den nya avfallsförbränningsanläggning som byggs i Västervik.

– Idag arbetar vi också med att förnya fjärrvärmeanläggningar i Ryssland, vilket resulterar i kraftiga minskningar av gasförbrukningen. Det är ett fantastiskt cleantech-projekt, konstaterar Roger Karlsson.

PER ANDERSON

Erik Dahlén

Margareta Lundberg

Roger Karlsson